

Wiele przynależności i tożsamości

W tym module uczniowie uczą się o przynależności, tożsamości i stereotypach, które mogą prowadzić do poczucia wykluczenia. Dzięki trzem ćwiczeniom uczniowie zrozumieją, że każdy może mieć poczucie wielu przynależności i tożsamości, które są kształtowane przez różnorodne czynniki i doświadczenia, nie tylko przez migracje. Moduł rozpoczyna się od wspólnej zabawy, po której uczniowie wypełnią dziennik na temat swoich tożsamości i przeanalizują stereotypy w podręcznikach szkolnych. Moduł kończy się opcjonalnym projektem artystycznym, w którym uczniowie podsumują to, czego się nauczyli, poprzez nagranie podcastu na temat wielu tożsamości, przynależności lub stereotypów.

Cele dydaktyczne i oczekiwane wyniki

OGÓLNY CEL NAUCZANIA

Zrozumienie, że tło migracyjne czy narodowość to tylko dwa z wielu czynników kształtujących wieloraką tożsamość ludzi.

SZCZEGÓŁOWE CELE EDUKACYJNE

Zdefiniowanie pojęć wielorakiej przynależności, tożsamości i stereotypów.
Zrozumienie, że każdy ma wiele tożsamości i przynależności.
Analiza przykładów stereotypów w podręcznikach szkolnych uczniów.

Struktura i plan czasowy zajęć

Przygotowanie przed zajęciami nie jest wymagane

Ćwiczenia w klasie:

- **Ćwiczenie 1:** Taniec przynależności (ok. 15-20 min)
- **Ćwiczenie 2:** Oto ja (ok. 20-25 min)
- **Omówienie opcjonalnego zadania domowego** (ok. 10 min).

Opcjonalne zadanie domowe: Stereotypy w podręcznikach (ok. 90 min)

Opcjonalny projekt grupowy: Tworzenie podcastu (ok. 2-3 tygodnie)

➤ Przegląd dokumentów

Informacje ogólne dla nauczycieli	2
Ćwiczenia: Zadania, wyjaśnienia i odpowiedzi.....	4
Opcjonalny projekt grupowy: Tworzenie podcastu	9
Materiały i arkusze ćwiczeń dla uczniów	15
Dalsze zasoby	24

➤ Informacje ogólne dla nauczycieli

Ten dokument:

1. Definiuje pojęcia tożsamości, przynależności i stereotypów.
2. Wyjaśnia, że nasze tożsamości i poczucie przynależności są wielorakie, zależne od kontekstu i zmieniają się w ciągu naszego życia.
3. Opisuje stereotypy i ich wpływ na życie ludzi.

Każda osoba ma **wiele tożsamości**, a nie tylko jedną (Çankaya, 2020). W życiu codziennym polegamy na tzw. **kategoriach**, aby nadać sens i opisać wiele tożsamości danej osoby. Kategorie te są **uproszczeniami rzeczywistości** i generalnie obejmują zbiór czynników, które reprezentują tożsamość osobistą i społeczną. Tożsamość **osobista** koncentruje się na **jednostce** ("ja"), podczas gdy **tożsamość społeczna** koncentruje się na **zbiorowości** ("my") (Ellemers *i in.*, 2002). Aspekty takie jak hobby, zainteresowania, styl życia (ulubione jedzenie i muzyka), cechy osobowości (introwertyk, spokojne usposobienie), role (bycie najstarszą siostrą) są cechami związanymi z czyjąś tożsamością osobistą. Kategorie społeczne, takie jak pochodzenie etniczne, rasa, religia, narodowość, płeć, klasa społeczna, migracja, seksualność lub niepełnosprawność, odzwierciedlają czyjąś tożsamość społeczną i mogą wpływać na czyjeś życie w znacznie silniejszy sposób (Hornsey, 2008). Kategorie te nie wykluczają się wzajemnie: dana osoba może **"być"** lub **"identyfikować się"** z **różnymi kategoriami w tym samym czasie**. Na przykład, ktoś może być jednocześnie matką, nauczycielką, introwertyczką, protestantką, białą osobą i kobietą. Tożsamość danej osoby można zatem porównać do muzyki, gdzie wiele instrumentów współgra ze sobą, aby powstał pięknie brzmiący utwór. Tożsamości powstają w podobny sposób jak muzyka: wiele warstw i aspektów czyjejs tożsamości współgra ze sobą i kształtuje jedną całość.

Tożsamości są **otwarte na zmiany w ciągu życia danej osoby** (Hall, 1992). Chociaż "rodzimy się" i nie możemy zmienić niektórych aspektów tożsamości, takich jak miejsce urodzenia, lub kolor skóry, istnieją inne czynniki wpływające na naszą tożsamość, które zmieniają się w czasie, takie jak wybór i rozpoczęcie szkoły, zatrudnienie, migracja, rodzicielstwo, emerytura, przyjaźnie, relacje, traumatyczne wydarzenia, wojny i klęski żywiołowe. Oznacza to, że ta sama osoba może przyjąć różne tożsamości w wyniku zmian życiowych. Na przykład: dana osoba może być kimś innym we wczesnym dzieciństwie w porównaniu do lat późniejszych lub w świecie wirtualnym w porównaniu do świata fizycznego.

Kategorie tożsamości mogą być **wybierane samodzielnie lub narzucane z zewnątrz** i te kategoryzacje niekoniecznie muszą być zgodne. Bycie uznanym za Chińczyka nie oznacza automatycznie, że ktoś sam definiuje się jako Chińczyk (Ramaraman, 2014). Ponadto dana osoba może zdecydować się na identyfikację z określoną subkulturą (np. punk ze swoimi przyjaciółmi) i ukrywać tę tożsamość podczas odwiedzin u dziadków. Podczas gdy kategorie mają wartość, pomagając nam uporządkować złożone informacje, grupowanie ludzi w kategorie może kojarzyć osobę z cechami, które są oczekiwane na poziomie społecznym, ale z którymi dana osoba nie identyfikuje się lub nie czuje się powiązana. Kategoryzacje prowadzą również do pominięcia aspektów, które sprawiają, że dana osoba jest wyjątkowa, a także do **stereotypów** (Bar-Tal, 1996).

Podczas gdy **tożsamość** określa to, **kim jesteś** na poziomie indywidualnym lub do jakich grup etnicznych / religijnych / narodowych należysz, koncepcja **przynależności** koncentruje się na tym, **gdzie czujesz się przynależny**, które grupy cię akceptują i gdzie lub do kogo czujesz się przywiązany (Anthias, 2013). Przynależność obejmuje zatem **członkostwo w grupie lub miejscu**, oraz poczucie chęci bycia częścią grupy lub miejsca.

Przynależność odgrywa rolę na wszystkich poziomach społeczeństwa: od klubów sportowych po partie polityczne, od rodziny po przyjaciół, od dzielnic po narody (Brubaker i Cooper, 2000). Dorastanie w danym miejscu może stworzyć silne poczucie przynależności lub przywiązania do tego miejsca. Jednak poczucie przynależności do miejsca, krajobrazu, sąsiedztwa, grupy lub narodu może również rozwinąć się po migracji do nowego miejsca. Możliwe więzi z miejscami **nie są zatem ograniczone ani zaprogramowane przez miejsce urodzenia**. Istoty ludzkie mogą rozwijać przywiązanie

do kilku miejsc, kochać kilka krajów i społeczności oraz mieć wiele przynależności. Na przykład: można należeć i być akceptowanym w ramach narodu, kategorii społecznej, lokalnego sąsiedztwa, klubu sportowego i nie oznacza to, że nie można również przynależać do większej liczby miejsc i grup. W rzeczywistości "wielorakie przynależności są pielęgnowane przez spotkania kulturowe" (Shafak, 2020).

Wielorakie przynależności dotyczą jednak **nie tylko migrantów**. Nawet jeśli dana osoba pozostaje w otoczeniu tego samego środowiska przez całe swoje życie, nadal może mieć wiele przynależności poprzez historię rodziny, wymianę kulturową, zainteresowania, hobby i poglądy polityczne.

Ponieważ przynależność z definicji określa konkretną grupę ludzi, jest ona bezpośrednio związana z **włączeniem i wykluczeniem społecznym**. W rzeczywistości ktoś należy - jest włączony - do grupy poprzez samoidentyfikację lub zaakceptowanie przez innych (Yuval-Davis, 2006). Czasami te dwie formy identyfikacji nie pasują do siebie. Dzieje się tak, ponieważ to, kto przynależy i jakie czynniki sprawiają, że ktoś przynależy do grupy, zależy **od kontekstu i nie zawsze jest kwestią wyboru**. Na przykład to, kto otrzymuje paszport lub obywatelstwo, nie jest wolnym wyborem, ale jest regulowane przez prawo i kontrolowane przez instytucje, które określają na poziomie prawnym, kto należy do narodu lub państwa. Jako podstawowa forma przynależności w naszych społeczeństwach, **obywatelstwo wyklucza niektórych ludzi, a obejmuje innych** (Kochenov, 2019). Oprócz zasad, przepisów i barier finansowych istnieją również wyobrażenia i oczekiwania dotyczące tego, jak powinna wyglądać lub zachowywać się osoba z danego kraju. Nawet jeśli migranci i mniejszości etniczne lub rasowe legalnie przynależą do danego kraju lub się w nim urodzili, mogą nadal nie być postrzegani jako "pełnoprawni obywatele" na poziomie emocjonalnym lub symbolicznym przez dominujące grupy społeczne (Duyvendak i in., 2016). Ta odmowa "**pełnoprawnego obywatelstwa**" i przynależności jest częścią rasizmu strukturalnego i wciąż obecnego **dziedzictwa kolonialnego** w Europie (El-Enany, 2020). Na przykład przynależność migrantów i grup rasowych jest często kwestionowana w codziennych interakcjach, zwłaszcza w przypadku pytania: "Skąd tak naprawdę pochodzisz?". To pozornie niewinne pytanie może podważyć czyjeś poczucie przynależności, ponieważ pośrednio kwestionuje przynależność do danego miejsca. Pytanie to może również zawierać ukryte założenia dotyczące czyjejsi narodowości, historii rodziny i kultury oraz opierać się na **ustalonych wyobrażeniach dotyczących ich tożsamości** (Ravishankar, 2020).

Poczucie wykluczenia jest również powiązane z procesami stereotypizacji. **Stereotypy to utrwalone, nieprawidłowe, nadmiernie uproszczone lub zbyt uogólnione przekonania na temat jakiejś grupy ludzi** (Pickering, 2018). Stereotypy obejmują założenia dotyczące tego, kim są ludzie, ich ról i zachowań, które są stosowane w sposób ogólny do wszystkich członków danej grupy. Stereotypy mogą być kształtowane przez jeden aspekt tożsamości, a także przez skrzyżowanie wielu tożsamości danej osoby (Petsko i in., 2022). Na przykład stereotypy dotyczące migrantów mogą być uproszczone (np. ludzie mogą myśleć o wszystkich migrantach jako o jednorodnej grupie bez względu na ich płeć, wiek, pochodzenie etniczne, klasę) lub złożone (np. stereotypy dotyczące muzułmańskiej czarnoskórej migrantki z Somalii, które mogą różnić się od stereotypów dotyczących chrześcijańskiej białej migrantki z Ukrainy). Stereotypy często uniemożliwiają poczucie przynależności i nie uwzględniają, że ludzie mają wiele tożsamości i mogą przynależać do wielu miejsc. Stereotypy są przejmowane od ludzi wokół nas oraz od społeczeństwa, można je spotkać w codziennych interakcjach, w mediach, a także w podręcznikach szkolnych. Na przykład ostatnie badania pokazują, że "grupy mniejszości etnicznych" są często błędnie/niedostatecznie reprezentowane i są stereotypizowane w podręcznikach szkolnych (Marmer, 2015; Mesman i in., 2019). Podręczniki używane w szkole mogą zatem odgrywać kluczową rolę w powielaniu poczucia wykluczenia.

W tym module uczniowie dowiadują się, że każdy ma wiele przynależności i tożsamości, oraz że stereotypy często upraszczają ludzi i ich życie. Poprzez rozpoczęcie zajęć wspólną zabawą, wypełnianie dziennika, analizę podręcznika i projekt podcastu, uczniowie zrozumieją, jak wiele czynników kształtuje poczucie tego, *kim jesteś i gdzie przynależysz*.

↘ Ćwiczenia: Zadania, wyjaśnienia i odpowiedzi

Ćwiczenia w klasie | **Zadanie 1**

Taniec przynależności

CELE DYDAKTYCZNE

- Uczniowie dowiadują się o różnych formach przynależności; niektóre z nich możemy wybrać, a innych nie.
- Uczniowie dowiadują się, że grupy i miejsca, do których przynależą, mogą zmieniać się w czasie.

MATERIAŁY

- Materiały nie są potrzebne.

CZAS TRWANIA 15-20 MIN.

WYJAŚNIENIE ĆWICZENIA I SUGESTIE DYDAKTYCZNE

- Poproś uczniów, aby stanęli w kręgu.
- Poproś ich, aby wykonali odczytane zadanie (jeśli odnosi się ono do nich) lub pozostali w miejscu (jeśli ich nie dotyczy). Poproś aby policzyli, ile razy wykonali zadanie.
  - Podskocz, jeśli masz zwierzę.
  - Podnieś rękę, jeśli masz znajomych w mediach społecznościowych.
  - Dotknij kolan, jeśli lubisz chodzić do klubów tanecznych lub na koncerty.
  - Kłaśnij w dłonie, jeśli czujesz się jak w domu w więcej niż jednym kraju.
  - Udawaj, że lecisz samolotem, jeśli kiedykolwiek mieszkałeś/łaś w innym kraju, regionie lub mieście niż obecnie.
  - Tupnij nogą, jeśli mówisz w lokalnym dialekcie.
  - Zrób krok naprzód, jeśli chodzisz do kościoła, meczetu lub innej świątyni.
  - Odwróć się, jeśli urodziłeś/aś się w tym mieście.
  - Poruszaj ramionami, jeśli jesteś członkiem/członkinią klubu sportowego.
- Podsumuj, wprowadzając pojęcie przynależności (przynależność to bycie częścią grupy lub miejsca) i zadając następujące pytania:
  - Ile razy się przeprowadzałeś/łaś?
  - Co oznaczała przeprowadzka lub jej brak?
  - Które przynależności wybrałeś/łaś sam/a, z którymi się urodziłeś/łaś, a o których zdecydował ktoś inny?
  - Czego zabrakło na liście, a co jest ważne dla poczucia przynależności?
- Zakończ, odnosząc się do kluczowych wniosków z rozwiązań.

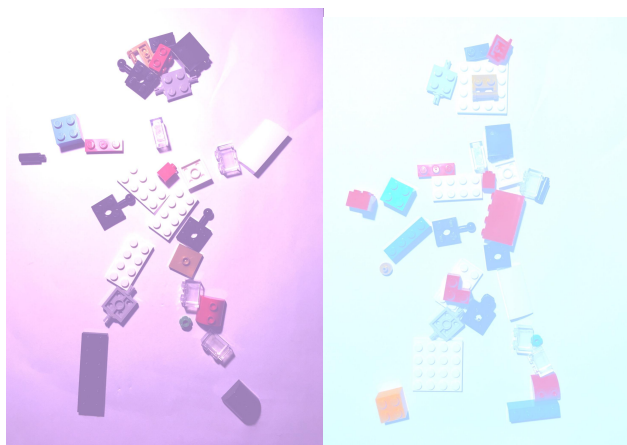
🎯 ROZWIĄZANIA I SUGEROWANE ODPOWIEDZI

- Wiele osób z nas kiedyś się przeprowadziło i dzielili się podzieliło się tym doświadczeniem z różnymi osobami, z którymi się zetknęli. Oznacza to, że jesteśmy ze sobą połączeni na podstawie różnych przynależności.
- Niektóre z naszych przynależności możemy wybrać, na inne możemy mieć częściowy wpływ, a jeszcze inne są poza naszym wpływem. Na przykład, choć możemy wybrać przynależność do klubu sportowego lub grupy właścicieli zwierząt domowych, nie możemy wybrać naszego miejsca urodzenia lub paszportów naszych rodziców.
- Choć niektóre formy przynależności są długotrwałe, np. obywatelstwo, miejsce urodzenia i religia, inne mogą zmieniać się w czasie, np. można dołączyć do klubu sportowego lub z tego zrezygnować, można nie mieć obecnie zwierzęcia, ale mieć je w późniejszym życiu.
- Wyjaśnij, że "poczucie przynależności" dotyczy naszego poczucia bycia akceptowanym i włączonym do grupy, społeczności lub miejsca, na przykład: ktoś kto mieszkał w dwóch różnych krajach, w jednym z nich może czuć się bardziej jak w domu.

Ćwiczenia w klasie | **Zadanie 2**

Oto ja

CELE DYDAKTYCZNE

- Uczniowie poznają koncepcję wielu tożsamości.
- Uczniowie rozumieją, że tożsamość zmienia się w czasie.

MATERIAŁY

- Wydrukowane kopie poniższej tabeli (po jednej kopii dla każdego ucznia, patrz arkusz ćwiczeń dla ucznia).
- Długopisy.

CZAS TRWANIA 20-25 MIN.

WYJAŚNIENIE ĆWICZENIA I SUGESTIE DYDAKTYCZNE

- Rozpocznij ćwiczenie, pytając uczniów o różnicę między tożsamością a przynależnością. Wysłuchaj od dwóch do trzech odpowiedzi.
- Powiedz klasie, że to ćwiczenie skupia się na tożsamości i że będą zgłębiać pytanie: Kim jestem?
- Pokaż im tabelę (patrz arkusz ćwiczeń dla ucznia) dotyczącą wielu tożsamości Josephine jako pięciolatki i dziś, jako nastolatki. Wyjaśnij, że każdy wiersz obejmuje jeden aspekt jej tożsamości.
- Rozdaj każdemu uczniowi wydrukowaną kopię pustej tabeli dotyczącej wielu tożsamości (patrz arkusz roboczy). Daj im 15 minut na wypełnienie tabeli.
- Powiedz uczniom, że mogą wybrać co najmniej pięć rzędów z pustej tabeli, aby ją wypełnić.
- Poproś ich o dodanie do tabeli dwóch do trzech kategorii, które są dla nich ważne i opisują, kim są.
- Poproś ich, aby otoczyli kółkiem czynniki, na które nie mieli wpływu. Na przykład imię, kolor włosów itp.
- Teraz poproś ich o pracę w parach i przeczytanie sobie nawzajem listy. Uwaga: Ten krok nie jest obowiązkowy; mogą go wykonać tylko ci, którzy chcą.
- Poproś jednego lub dwóch uczniów, którzy chcą podzielić się swoimi odpowiedziami z klasą.
- Poproś całą grupę o refleksję, zadając następujące pytania:
  - Czy uważasz, że ta tabela podsumowuje wszystkie aspekty tego, kim jesteś?
  - Porównaj odpowiedzi w każdym wierszu. Czy się zmieniły? Jeśli tak, co te zmiany mówią o tym, kim jesteś?
  - Co oznacza fakt, że ty i twoi rówieśnicy nie zawsze udzielacie takich samych odpowiedzi?
- Zakończ, omawiając główne informacje zawarte w sekcji Rozwiązania.

ROZWIĄZANIA I SUGEROWANE ODPOWIEDZI

- Lista naszych wielorakich tożsamości może być nieskończona.
- Tożsamość każdego z nas jest jak piosenka. Wiele instrumentów gra jednocześnie, aby utwór stał się całością. Twoja tożsamość jest zbudowana w podobny sposób. Istnieje wiele warstw i aspektów tożsamości, takich jak płeć, narodowość, hobby, języki itp., które współgrają ze sobą i budują to kim jesteśmy.
- Niektóre z tych warstw są niezmiennie, podczas gdy wiele z nich jest wybieranych przez nas samych.
- Każda osoba ma wiele tożsamości, które zmieniają się w czasie. Nie jesteś tą samą osobą, którą byłeś/łaś w dzieciństwie. Niektóre elementy twojej tożsamości pozostają takie same, podczas gdy inne zmieniły się i mogą się zmieniać. Na przykład: pewnego dnia możesz zostać rodzicem, nauczycielem, aktywistą, migrantem, rozwodnikiem, miłośnikiem kotów lub opery itd.

Stereotypy w moich podręcznikach szkolnych

CELE DYDAKTYCZNE

- Uczniowie zidentyfikują stereotypy w swoich podręcznikach szkolnych.
- Uczniowie dowiedzą się, że stereotypy często nie uwzględniają wielu tożsamości.
- Uczniowie zrozumieją, że stereotypy mogą zapobiegać poczuciu przynależności.

MATERIAŁY

- Aby przygotować to ćwiczenie powiedz uczniom przed lekcją, żeby przynieśli ze sobą dwa lub trzy podręczniki szkolne z różnych przedmiotów (historia, geografia, muzyka, język obcy).
- Rzutnik i głośnik.
- Arkusz roboczy ucznia.

CZAS TRWANIA 1.5 GODZINY

WYJAŚNIENIE ĆWICZENIA I SUGESTIE DYDAKTYCZNE

Przedstaw zadanie domowe w klasie (10 min)

→ **Uwaga:** Zanim uczniowie rozpoczną swoje zadanie, upewnij się, że znalazłeś/aś dwa lub trzy przykłady stereotypów w podręcznikach przyniesionych na zajęcia.

- Zapytaj uczniów, co wiedzą o stereotypach. Wysłuchaj dwóch-trzech uczniów.
- Zapytaj, czy wiedzą, na czym opierają się stereotypy. Wysłuchaj od dwóch do trzech odpowiedzi.
- Wyjaśnij, że stereotypy są tworzone w oparciu o założenia dotyczące różnych aspektów tożsamości: na przykład formy pracy, zdolności, edukacji, religii, pochodzenia etnicznego, rasy, płci, kultury, wieku itp.
- Zapisz definicję stereotypów na tablicy. Stereotyp to utrwalone, błędne lub nadmiernie uogólnione przekonanie na temat grupy ludzi. Może zawierać negatywne lub pozytywne przekazy, które wpływają na to jak myślimy, czujemy się i postępujemy w danej grupie.
- Wyjaśnij, że stereotypy wynikają z upraszczania tożsamości danych osób. Czasami stereotypy opierają się na jednym konkretnym aspekcie tożsamości, ale mogą również wyłaniać się z konstelacji wielu jej aspektów.

- Podkreśl, że stereotypy dotyczą tworzenia schematów. Problemem nie są pojedyncze wydarzenia. Na przykład: jedna historia o kobiecie sprzątającej dom niekoniecznie stanowi problem, ale jeśli kobiety są przedstawiane wyłącznie (lub w większości) jako osoby wykonujące czynności domowe, wzorzec ten staje się problematyczny, ponieważ przedstawia kobiety jako zainteresowane wyłącznie czynnościami domowymi, co nie jest prawdą.
- Powiedz uczniom, że stereotypy możemy napotkać wszędzie - w naszym codziennym życiu, mediach i podręcznikach szkolnych itp.
- Wyjaśnij, że stereotypy mogą być przeszkodą dla ludzi w ich poczuciu przynależności, ponieważ stereotypy często błędnie przedstawiają ludzi i grupy ludzi, które opisują i często krzywdzą.

Zadanie domowe (50 min)

- Podziel klasę na trzy lub cztery małe grupy i upewnij się, że każda grupa ma jeden lub dwa podręczniki szkolne używane na lekcjach historii/geografii/języków obcych/nauk społecznych/muzyki, w których zidentyfikowali procesy stereotypizacji.
- Wyjaśnij, że zadanie polega na zidentyfikowaniu stereotypów dotyczących migrantów, mniejszości etnicznych, osób starszych, dzieci lub grup religijnych.
- Rozdaj arkusze każdej grupie i poproś o ich wypełnienie.

Podsumowanie w klasie na następnej lekcji (30 min)

- Omów zadanie domowe podczas następnej lekcji.
- Poproś uczniów, aby podzielili się znalezionymi przykładami i omówili pytania, na które odpowiedzieli w arkuszach.

☺ ROZWIĄZANIA I SUGEROWANE ODPOWIEDZI

- Podkreśl, że stereotypy często nie uwzględniają faktu, że ludzie mogą mieć wiele tożsamości. Stereotypy koncentrują się na jednej lub kilku cechach, które generalizują i często umniejszają rolę grupy ludzi w społeczeństwie. Na przykład kobieta może zarządzać gospodarstwem domowym i jednocześnie być ekspertem IT oraz grać w piłkę nożną. Jeśli jest przedstawiana tylko jako osoba zajmująca się domem, jej inne tożsamości, które mogą mieć dla niej większe znaczenie, są ignorowane.
- Wyjaśnij, że stereotypy również mogą uniemożliwiać poczucie przynależności. Na przykład, jeśli w opowieściach o historii Holandii lub Francji i ważnych postaciach historycznych tych krajów występują tylko biali ludzie, nie dostrzega się wielu historycznych i kulturowych zasług osób czarnoskórych lub innych mniejszości etnicznych. Takie stereotypowe przedstawienia mogą prowadzić do poczucia wykluczenia niedostatecznie reprezentowanych grup społecznych.

➤ Opcjonalny projekt grupowy: Tworzenie podcastu

Struktura i oś czasu

Ćwiczenie w klasie

Zajęcia te są prowadzone przez nauczyciela i obejmują sesje z całą klasą, podczas których nauczyciel wyjaśnia podstawy tworzenia podcastu. Na początku odbywają się dwie lekcje wprowadzające i jedna sesja informacji zwrotnej po wypełnieniu przez uczniów pierwszego arkusza roboczego w domu.

- **Ćwiczenie 1:** Czym jest podcast? (ok. 45 min).
- **Ćwiczenie 2:** Jak stworzyć podcast? (ok. 45 min).
- **Sesja informacji zwrotnej:** Grupowa informacja zwrotna po ukończeniu pierwszego arkusza roboczego ucznia (ok. 10 minut na grupę).

Zadanie domowe / projekt grupowy

Czas pracy grupowej, rozłożony na okres od trzech tygodni do jednego semestru. W tym czasie uczniowie pracują nad stworzeniem podcastu w domu, w grupach liczących od trzech do pięciu osób.

- **Arkusz roboczy 1:** Burza mózgów (ok. 1 godz. 45 min.).
- **Arkusz roboczy 2:** Planowanie (ok. 1 godz. 30 min.).
- **Arkusz roboczy 3:** Nagrywanie (ok. 60 min.).
- **Arkusz roboczy 4:** Edycja (ok. 60 min.).

CELE DYDAKTYCZNE

- Uczniowie pogłębiają swoją wiedzę na temat wielu przynależności, wielu tożsamości lub stereotypów poprzez tworzenie podcastu.

MATERIAŁY

- Cztery arkusze robocze.
- Telefon komórkowy do nagrywania.
- Oprogramowanie do edycji dźwięku (Audacity lub Bandlab).

CZAS TRWANIA: OD 2-3 TYGODNI DO JEDNEGO SEMESTRU

WYJAŚNIENIE PROJEKTU I SUGESTIE DYDAKTYCZNE

W ramach tego projektu uczniowie w małych grupach stworzą podcast trwający od trzech do pięciu minut, który pozwala im podzielić się swoją perspektywą na tematy związane z wieloma przynależnościami, tożsamościami i stereotypami. Projekt ten zapewnia uczniom kreatywną przestrzeń do tworzenia historii i uczy ich korzystania z medium, dzięki któremu mogą zostać wysłuchani.

10 zalet korzystania z podcastów w edukacji

- **Praca w grupach** - uczniowie są edukowani w zakresie współpracy. Zajęcia są zorganizowane w taki sposób, aby uczniowie pracowali razem w grupach. Uczniowie mogą wymieniać się pomysłami w grupach podczas wszystkich czterech etapów: burzy mózgów, planowania, nagrywania i edycji.
- **Umiejętność korzystania z mediów** - uczniowie mają możliwość tworzenia mediów i poznawania elementów i cech podcastu.
- **Kreatywna produkcja** - istnieje wiele ekscytujących możliwości tworzenia podcastów w zabawny i kreatywny sposób, zarówno w odniesieniu do samej historii, jak i projektowania uzupełniającej muzyki/dźwięków w tle.
- **Dostępność** - technologie podcastów są stosunkowo łatwe do użycia w szkołach. Uczniowie mogą używać swoich telefonów do nagrywania i laptopów lub telefonów do edytowania. Nie ma już potrzeby posiadania stacji radiowej lub centrum medialnego.
- **Aktywne słuchanie** - uczniowie są edukowani w zakresie aktywnego słuchania różnych elementów podcastu.
- **Umiejętności werbalne** - gdy uczniowie sami tworzą podcasty, wielokrotnie przesłuchują nagrania. W ten sposób intensywnie ćwiczą umiejętności werbalne, takie jak czytanie na głos, mówienie i prezentowanie słowem.
- **Integracja** - podcasty oferują uczniom z trudnościami w czytaniu i pisaniu możliwość wyrażania siebie na tym samym poziomie, co uczniowie bez tych trudności.
- **Wyobrażenia** – w umyśle powstają obrazy podczas słuchania, a historie rozwijają się w sposób unikalny dla każdego słuchacza. Zamiast oglądać wideo (które narzuca obraz) słuchacze tworzą własne obrazy i skojarzenia, a tym samym nadają opowieściom własny charakter.
- **Inspiracja** - otwierając świat podcastów, uczniowie mogą zacząć sami słuchać podcastów i wykorzystywać to medium w swoim codziennym życiu w celu poszukiwania wiedzy. Mogą również zostać zainspirowani do tworzenia kolejnych podcastów w celu wyrażenia swojej kreatywności.
- **Udostępnianie** – podcasty można stosunkowo łatwo udostępniać publicznie na Soundcloud lub Mixcloud lub bezpośrednio rodzicom, znajomym lub młodszym uczniom w szkole.

Czym jest podcast?

CELE DYDAKTYCZNE

- Studenci dowiedzą się, co to jest podcast.
- Uczniowie poznają różne formaty podcastów.

MATERIAŁY

- Przykładowe podcasty.

CZAS TRWANIA: 45 MIN.

WYJAŚNIENIE ĆWICZENIA I SUGESTIE DYDAKTYCZNE

- Powiedz uczniom, że w nadchodzących tygodniach stworzą podcast na temat wielu przynależności, tożsamości lub stereotypów.
- Zapytaj uczniów, co wiedzą o podcastach i czy ich słuchają. Poproś ich o podzielenie się informacjami na temat podcastów, które lubią.
- Wysłuchaj w klasie dwóch przykładowych podcastów wspomnianych przez uczniów lub skorzystaj z jednego lub więcej wybranych przez siebie podcastów. Sugestie można znaleźć na liście zasobów tego modułu.
- Poproś uczniów o zrobienie notatek na temat treści podcastu, w tym dźwięków, które usłyszą. Zachęć ich do zwracania uwagi na wszelkiego rodzaju dźwięki, w tym wszystko inne niż mówiące osoby.
- Podziel tablicę na dwie części (1. dla podcastu 1 i 2. dla podcastu 2). Poproś uczniów o zapisanie notatek na tablicy.
- Zastanówcie się: O czym jest ta historia? Jaki jest format podcastu (np. wywiad, krajobraz dźwiękowy, narracja, rozmowa itp.)?
- Wyświetl tabelę z przeglądem formatów podcastów i wyjaśnij różne opcje (patrz poniżej).
- **Główne wnioski:** podcasty to historie audio, które mogą mieć różne formaty. Forma podcastu wpływa na jego treść: tak jak książki są pisane w różnych stylach, podcasty mogą różnić się sposobem, w jaki materiał audio jest ustrukturyzowany i zorganizowany.

Tabela 1: Przegląd formatów podcastów

Podcast z wywiadem: Ten format obejmuje rozmowę na dany temat między gospodarzem/gospodarzami, a jednym lub kilkoma gośćmi. Gospodarz kieruje rozmową za pomocą pytań, a gość/goście udzielają odpowiedzi.

Podcast narracyjny: Ten format polega na opowiadaniu historii. Przedstawiane historie mogą powstać w oparciu o prawdziwe wydarzenia lub wydarzenia fikcyjne, gdzie twórcy mają swobodę wymyślania i budowania fikcyjnych światów.

Podcast Soundscape: Ten format wykorzystuje głównie dźwięki z otoczenia. Poprzez łączenie dźwięków, twórcy mogą opowiedzieć historię o miejscu lub temacie w bardziej abstrakcyjny sposób. Dźwiękami otoczenia mogą być deszcz, ruch uliczny, owady, ptaki, kroki, tłumy ludzi itp.

Podcast konwersacyjny: Ten format obejmuje rozmowę między dwiema lub więcej osobami. W porównaniu do wywiadu, jest to bardziej swobodna rozmowa a nie klasyczny wywiad. Rozmowa ta obejmuje dzielenie się perspektywami na dany temat.

Inne kreatywne formaty podcastów: Formaty podcastów są nieograniczone. Koncert, spacer po ulicy lub komentarz audio na temat danego miejsca to tylko kilka z wielu możliwości.

Ćwiczenia w klasie | **Zadanie 2**

Jak stworzyć podcast?

CELE DYDAKTYCZNE

- Studenci zapoznają się z metodami tworzenia podcastów.

MATERIAŁY

- Drukowana tabela 2: Jak stworzyć podcast.
- Arkusze ćwiczeń dla uczniów.

CZAS TRWANIA: 45 MIN.

WYJAŚNIENIA I SUGESTIE DYDAKTYCZNE

- Podziel uczniów na małe grupy liczące od trzech do pięciu osób. Grupy te stworzą wspólnie podcast.
- Poniższa tabela zawiera kluczowe informacje na temat tworzenia podcastów w czterech arkuszach.
- Rozdaj uczniom arkusze ćwiczeń.
- Wspólnie przejrzyjcie cztery arkusze w klasie.
- Poproś uczniów o zadawanie pytań, jeśli coś jest niejasne.

Tabela 2: Jak stworzyć podcast

Burza mózgów (Arkusz roboczy 1)

- Celem tej części jest wymiana pomysłów i zgłębienie tematu. Podcast ma być na temat wielu przynależności, tożsamości lub stereotypów.
- Oto podpowiedzi:
  - Opowiedz nam o różnych przynależnościach i tożsamościach ludzi w waszej szkole, społeczności, sąsiedztwie lub grupie.
  - Jakie przedmioty, preferowana muzyka lub moda, sposób odżywiania określają was i to, kim jesteście?
  - Do jakich miejsc każdy z was czuje przynależność? Jaka jest historia tego miejsca?
  - Jakie są wasze doświadczenia ze stereotypami w mediach społecznościowych?
  - Jak możemy zapobiegać stereotypom w społeczeństwie?
- Zastanówcie się nad możliwymi tematami i przeprowadźcie wspólną burzę mózgów:
  - Jakie tematy was interesują?
  - Jak dopasować wasze pomysły do formatu podcastu?
  - Wolicie stworzyć fikcyjną historię, nagrać talk show czy wywiad z ekspertem?
  - Czy musicie umówić się na spotkania z prelegentami?
  - Co powiecie na stworzenie podcastu dźwiękowego lub z wykorzystaniem np. ankiety na ulicy?
  - Kim są wasi słuchacze?

Praca nad projektem grupowym: szczegóły w arkuszu roboczym

- Uczniowie analizują różne tematy dla swojego podcastu i wybierają jeden z nich.
- Uczniowie opracowują fabułę swojego podcastu.
- 10-minutowe spotkanie nauczyciela z każdą grupą w celu zatwierdzenia ostatecznego pomysłu.

Planowanie (arkusz roboczy 2)

- Zaplanujcie sekwencję wydarzeń, którą chcecie nagrać, zamiast rozpoczynać nagrywanie bez planu. Podcasty powinny mieć wyraźny porządek: od wstępu, przez główną sekcję, aż po zakończenie. Każda z tych części pełni ważną funkcję.
- Wyjaśnij, że tworzenie scenariusza jest przydatną mapą do sprawnego tworzenia podcastu: jest jak trasa GPS, która pokazuje, co i kiedy powinno się wydarzyć. Dobry scenariusz nadaje strukturę i kierunek.
- Należy pamiętać, że język używany w nagraniach różni się od języka używanego w tekstach do czytania. Skrypt dla nagrań zawiera na przykład krótsze zdania, prostsze struktury zdań, język, który jest bliższy codziennemu

językowi mówionemu i sprawia, że nagranie jest żywe: mogą tu być popełniane błędy, powtarzanie się rozmówcy, niespodziewane odgłosy, dźwięki itp.

- Skrypt może być listą. Pomaga on w planowaniu i tworzeniu podcastu, ponieważ pozwala na ogólny przegląd treści i długości poszczególnych elementów.

Praca nad projektem grupowym: szczegóły w arkuszu roboczym

- Uczniowie identyfikują kluczowe elementy i strukturę projektowanego podcastu.
- Uczniowie piszą scenariusz.
- Nauczyciel przekazuje pisemną informację zwrotną.

Zapis (arkusz roboczy 3)

- Nie potrzebujecie wymyślnej technologii nagrywania oraz zaawansowanego sprzętu, aby stworzyć dobry podcast. Wystarczy smartfon. Najważniejszy jest wasz pomysł.
- Podczas nagrywania zwróćcie uwagę na wskazówki z arkusza roboczego, aby wynik był jak najlepszy.

Praca nad projektem grupowym: szczegóły w arkuszu roboczym

- Uczniowie nagrywają swój podcast.

Edycja (arkusz roboczy 4)

- Edycja to ostatni etap tworzenia i dopracowywania podcastu.
- Niepotrzebne słowa, pauzy, błędy można wyciąć.
- Poprzez cięcie i łączenie decydujecie również o ostatecznej długości wszystkich fragmentów oraz całości.
- Ograniczcie nagranie do najważniejszych informacji, aby utrzymać zaangażowanie słuchaczy!
- Podcast można urozmaicić dźwiękami i muzyką.

Praca nad projektem grupowym: szczegóły w arkuszu roboczym

- Uczniowie edytują i finalizują swój podcast.

➤ Materiały i arkusze ćwiczeń dla uczniów

Ćwiczenie 1: Oto ja

Tabela 1: Przykładowa tabela Josephine

	Jako 5-letnie dziecko	Obecnie
Piosenka, którą lubię	Rolf Zukowski - Die Weihnachtsbäckerei	Hardstyle
Moje imię lub pseudonimy	Josephine	Jo
Moje ulubione hobby	Gra w piłkę nożną	Bycie Didżejką
Mój dom to	Apartament w dzielnicy "Nordstadt"	Dom w wiosce niedaleko stąd
Języki, którymi mówię	Niemiecki	Niemiecki/angielski/w niewielkim stopniu również francuski
Miejsce, gdzie spotkałam moich przyjaciół	Przedszkole, klub piłkarski i moje sąsiedztwo	Szkoła, dom młodzieżowy, w którym gram
Moje ulubione miejsce	Mój dom	Dom młodzieżowy
Moje ulubione danie	Makaron	Kebab i frytki
Moje główne zainteresowania	Wszystko o piłce nożnej	Muzyka i zrównoważony rozwój
Mój kolor włosów	Brązowy	Brązowy i pasemka
Mój wzrost	1,05m	1,73m
Moje miasto zamieszkania	Rostock	Papendorf
Moja narodowość	Niemcy	Niemcy

- Wybierz co najmniej pięć kategorii z tabeli do wypełnienia.
- Możesz dodać dwie lub trzy kategorie, które opisują, kim naprawdę jesteś i które są dla Ciebie ważne.
- Otocz kółkiem czynniki, na które nie miałeś/łaś wpływu.

Pusta tabela

	Jako 5-letnie dziecko	Obecnie
Piosenka, którą lubię		
Moje imię lub pseudonimy		
Moje ulubione hobby		
Mój dom to		
Język/języki, którymi się posługuję		
Spotkałem/łam moich przyjaciół w		
Moje ulubione miejsce		
Moje ulubione danie		
Moje główne zainteresowania		
Mój kolor włosów		
Mój wzrost		
Moje miasto zamieszkania		
Moja narodowość		

Zadanie domowe: Stereotypy w podręcznikach szkolnych

- Waszym zadaniem jest znalezienie stereotypów w podręcznikach szkolnych i wypełnienie poniższego arkusza. Zwróćcie uwagę na obrazy migrantów, obywateli, grup religijnych, mieszkańców miast i wsi, dzieci, osób starszych itp. Jakie teksty lub obrazy wydają się stereotypowe? Czy te teksty i obrazy przeszkadzają Wam, niepokoją Was lub denerwują?
- Odpowiedzcie na następujące pytania:

Pytanie 1: Opisz obraz/zdanie, które zidentyfikowałeś/łaś jako stereotyp i zanotuj numer strony książki. Zrób zdjęcie strony i wklej je tutaj. Jeśli nie masz technicznych możliwości wklejenia zdjęcia, naskicuj wybrany obraz lub przepisz zdanie i krótko opisz.

Pytanie 2: Która grupa została poddana stereotypom i które aspekty tożsamości zostały podkreślone?

Pytanie 3: Dlaczego uważasz, że ten obraz lub zdanie jest stereotypem?

Pytanie 4: Jak myślisz, jaki jest wpływ tego stereotypu na poczucie przynależności danej grupy (np. migrantów, osób starszych, mniejszości etnicznych, dzieci, grup religijnych)?

Pytanie 5: Jak powinniśmy reagować, gdy spotkamy się ze stereotypem w klasie?

Przewodnik "Jak stworzyć podcast?"

Ten przewodnik zawiera wskazówki i porady dotyczące opracowywania pomysłu oraz planowania, nagrywania i edytowania podcastu. Rozpocznijmy tworzenie własnego podcastu, wypełniając cztery arkusze w grupie!

Arkusz roboczy 1: Burza mózgów

Zadanie: Wybierzcie i odpowiedzcie na dwie z poniższych podpowiedzi, te, które uważacie za interesujące.

CZAS TRWANIA: 60 MIN.

Podpowiedzi:

1. Opowiedzcie nam o różnych przynależnościach i tożsamościach osób z waszej szkoły, społeczności, sąsiedztwa lub grupy.
2. Jakie przedmioty, muzyka, moda, jedzenie reprezentują to, kim jesteście?
3. Do jakich miejsc każdy z was czuje przynależność? Jaka jest historia tego miejsca?
4. Jakie są Wasze doświadczenia ze stereotypami w mediach społecznościowych?
5. Jak zapobiegać stereotypom w społeczeństwie?

Pomysł 1 Podpowiedź ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	Pomysł 2 Podpowiedź ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Ten pomysł jest interesujący, ponieważ (podaj 2 powody): 1: 2:	Ten pomysł jest interesujący, ponieważ (podaj 2 powody): 1: ..... 2: .....
Historia tego podcastu opowiada o...	Historia tego podcastu opowiada o... ....
Jakie miejsca, osoby lub działania musimy nagrać, aby opowiedzieć naszą historię? Miejsce: ..... Osoby: ..... Aktywność:	Jakie miejsca, osoby lub działania musimy nagrać, aby opowiedzieć naszą historię? Miejsce: ..... Osoby: ..... Aktywność: .....
Lista kontrolna: 1. Czy musimy umawiać się na spotkania? 2. Czy miejsca i osoby, które chcemy nagrywać, są łatwo dostępne? 3. Czy mamy wystarczająco dużo materiału? 4. Czy materiał można edytować (edycja może zająć dużo czasu!).	Lista kontrolna: 1. Czy musimy umawiać się na spotkania? 2. Czy miejsca i osoby, które chcemy nagrać, są łatwo dostępne? 3. Czy mamy wystarczająco dużo materiału? 4. Czy materiał można edytować (edycja może zająć dużo czasu!).
Najlepszym formatem dla tego podcastu jest (zaznacz pole): ☐ Podcast z wywiadami ☐ Podcast narracyjny ☐ Podcast Soundscape ☐ Podcast konwersacyjny ☐ Inne formaty (opisz poniżej):	Najlepszym formatem dla tego podcastu jest (zaznacz pole): ☐ Podcast z wywiadami ☐ Podcast narracyjny ☐ Podcast Soundscape ☐ Podcast konwersacyjny ☐ Inne formaty (opisz poniżej): .....

Zadanie: Po pierwszej sesji burzy mózgów wybierz jedną z dwóch podpowiedzi i rozwiń swoją ideę, odpowiadając na poniższe pytania.

CZAS TRWANIA: 45 MIN.

Fabula

Podpowiedź ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

Jakie jest kluczowe przesłanie tej historii?

.....

.....

.....

.....

Kim są bohaterowie? Mogą to być osoby, miejsca lub dźwięki.

.....

.....

.....

.....

Co sprawi, że nasi odbiorcy będą słuchać i będą zainteresowani?

.....

.....

.....

.....

Co słuchacz powinien zapamiętać po zakończeniu podcastu?

.....

.....

.....

.....

Jak upewnić się, że szanujemy ludzi lub miejsca, o których opowiada nasza historia? (Wskazówka: szanuj prywatność i pytaj o pozwolenie na nagrywanie)

.....

.....

.....

.....

Format jest następujący: (zaznacz pole)

- ☐ Podcast z wywiadami ☐ Podcast narracyjny
- ☐ Podcast Soundscape ☐ Podcast konwersacyjny
- ☐ Inne kreatywne formaty (wyjaśnij poniżej):

.....

.....

.....

.....

Dlaczego wybraliśmy ten format?

.....

.....

.....

.....

Arkusz roboczy 2: Planowanie podcastu

Zadanie: Postępujcie zgodnie z wytycznymi dotyczącymi struktury podcastu i skorzystajcie z listy kontrolnej w tabeli, aby upewnić się, że podcast ma wyraźny porządek. Po przeczytaniu wytycznych napiszcie scenariusz waszego podcastu (patrz szablon na następnej stronie). Możecie wybrać listę lub zwykły tekst.

CZAS TRWANIA: 90 MIN.

Wytyczne

Wprowadzenie

We wstępie podcastu przyciągacie uwagę słuchaczy. Zaczynicie od interesującego akordu lub komentarza związanego z tematem. Który dźwięk jest typowy dla tematu, nad którym pracujecie? Dlaczego jest to dobry przykład na przyciągnięcie uwagi słuchaczy? Uwaga! W przypadku wykorzystania muzyki artystów, podcasty nie mogą być udostępniane publicznie (prawa autorskie).

- ☐ Użycie dźwięków lub muzyki pasujących do tematu.
- ☐ Podajcie nazwę podcastu.
- ☐ Podajcie imiona gospodarzy lub twórców.
- ☐ Wstęp powinien być krótki (maks. 30 sekund).

Sekcja główna

W głównej części przedstawiacie kluczowe pomysły związane z waszą ideą. Jest to część, w której przekazujecie przewodnią myśl podcastu. Jakie różne opinie lub poglądy na dany temat was interesują?

- ☐ Przedstawcie kluczowe przesłanie lub idee opowieści.
- ☐ Dołączcie nagrania miejsc, osób lub działań, które pomogą opowiedzieć kluczowe aspekty opowiadanej historii.
- ☐ Nagrania powinny być ułożone w logicznej kolejności, zapewniającej ich płynność.
- ☐ Czas trwania: od 2 do 4 minut

Zakończenie

Zakończenie podsumowuje odcinek podcastu. W tej części dzielicie się kluczowymi wnioskami, przedstawiacie prognozy dotyczące możliwych zmian w przyszłości i dziękujecie uczestnikom oraz odbiorcom nagrania.

- ☐ Zamknijcie temat końcowym wnioskiem lub prognozą na przyszłość.
- ☐ Tutaj możecie podziękować odpowiednim osobom.
- ☐ Czas trwania: od 30 sekund do 1 minuty

Zamknięcie ang. 'Outro'

'Outro' oznacza zamknięcie podcastu. Jakimi uczuciami lub myślami chcecie zakończyć nagranie? Możecie wykorzystać dźwięki użyte we wstępie do stworzenia ramki dźwiękowej lub wybrać nowy dźwięk, aby zaznaczyć koniec nagrania.

- ☐ Dźwięki lub muzyka oddające uczucia lub myśli, którymi chcesz zakończyć.
- ☐ Czas trwania: maks. 30 sekund.

Skrypt strona 1

Czas (w minutach i sekundach)	Struktura (wprowadzenie, sekcja główna, zakończenie i outro)	Element (głos, dźwięk, muzyka)	Skrypt (treść albo opis problemu)
Przykład: 00:00 - 00.15	Wprowadzenie	Nagrywanie dźwięku ulicznego + wypowiedź Oskara	Witamy w naszym podcaście: "Mieszkańcy Sonnenallee". W tym odcinku przeprowadzamy wywiady z 10 mieszkańcami Sonnenallee w Berlinie. Zapytaliśmy ich o to, co lubią, a czego nie lubią w swoim miejscu zamieszkania...
	Sekcja główna		
	Sekcja główna		
	Sekcja główna		
	Sekcja główna		

Skrypt strona 2

Czas (w minutach i sekundach)	Struktura (wprowadzenie, sekcja główna, zakończenie i outro)	Element (głos, dźwięk, muzyka)	Skrypt (treść albo opis problemu)
	Zakończenie		
	Zakończenie		
	Outro		

Arkusz roboczy 3: Nagrywanie telefonem

Zadanie: Użyjcie scenariusza podcastu z arkusza roboczego 2 jako wytycznych do nagrywania. Postępujcie zgodnie z punktami poniżej, aby uzyskać dobre nagrania i nagrajcie treści których potrzebujecie w oparciu o przygotowany plan.

CZAS TRWANIA: 60 MIN.

- Użyjcie aplikacji do nagrywania na telefonie i rozpocznijcie nagrywanie. Upewnijcie się, że licznik czasu jest włączony lub miga czerwony przycisk.
- Uwaga: jeśli nagrywacie na zewnątrz, użyjcie skarpety lub futrzanej osłony wokół mikrofonu. Zapewni to ochronę przed szumem wiatru.
- Podczas nagrywania upewnijcie się, że źródło dźwięku znajduje się w odległości wyprostowanej ręki od mikrofonu. Nie dotykajcie mikrofonu (chyba że chcecie uzyskać efekt artystyczny).
- Bawcie się nagrywaniem dźwięków, które was ciekawią i interesują.
- Nagrywajcie dźwięki typowe dla tematu, nad którym pracujecie lub z nim związane.
- Nagrywajcie ten sam dźwięk, miejsce lub czynność na różne sposoby. Na przykład, przesuniecie dyktafon bliżej lub dalej od źródła dźwięku.
- Można również eksperymentować z długością nagrania. Jeśli coś jest warte nagrania, prawdopodobnie warto nagrywać to przez co najmniej minutę. Pamiętajcie o tym, czego naprawdę potrzebujecie. Być może będziecie chcieli później wyciąć niektóre części. Upewnijcie się, że nie nagrywacie zbyt wiele materiału do krótkiego, trzy- lub pięciominutowego podcastu.

Arkusz roboczy 4: Edycja

Zadanie: Edycja zebranego materiału i stworzenie podcastu trwającego od trzech do pięciu minut.

CZAS TRWANIA: 60 MIN.

- Zebraliście różne nagrania dźwięków lub wypowiedzi. Teraz nadszedł czas na stworzenie podcastu. Miksowanie podcastu obejmuje edycję i aranżację klipów audio. Można to zrobić za pomocą bezpłatnego i otwartego oprogramowania do edycji dźwięku, takiego jak [Audacity](#) na komputer (Windows lub Mac) lub aplikacji na telefon, [takiej jak BandLab - Music Making Studio](#). W Internecie można znaleźć wiele samouczków wyjaśniających podstawy obsługi wybranego programu.
- Teraz wybierzcie oprogramowanie/program do edycji dźwięku, który pasuje do urządzenia, na którym chcecie pracować.
  - Jeśli pracujecie na komputerze, pobierzcie darmowe oprogramowanie [Audacity](#) lub skorzystajcie ze strony internetowej www.bandlab.com.
  - Jeśli pracujecie z telefonem, pobierzcie bezpłatną aplikację [BandLab - Music Making Studio](#) w Appstore lub Google Play.
- Zastanówcie się, które nagrania są najważniejsze dla waszej historii i wybierzcie je. Zaczynajcie od wycięcia niepotrzebnych klipów.
- Następnie uporządkujcie klipy.
- Ostatnie poprawki: dostosujcie poziom dźwięku, aby nagranie nie było zbyt głośne lub zbyt ciche. Możecie także eksperymentować z efektami, aby dodać własny artystyczny element.
- Odsłuchujcie i poprawiajcie tak długo, aż będziecie zadowoleni z efektu swej pracy!
- Pamiętajcie, że gotowy podcast powinien trwać od trzech do pięciu minut.

↘ Dalsze zasoby

Referencje

- Anthias, F. (2013). Identity and belonging: Conceptualisations and political framings. *Nordic Journal of Migration Research*, 2(2), 102-110.
- Bar-Tal, D. (1996). Development of social categories and stereotypes in early childhood: The case of "the Arab" concept formation, stereotype and attitudes by Jewish children in Israel. *International journal of intercultural relations*, 20(3-4), 341-370.
- Brubaker, R., & Cooper, F. (2000). Beyond "identity". *Theory and Society*, 29, 1–47.
- Çankaya, S. (2020). *Mijn ontelbare identiteiten*. Amsterdam: De Bezige Bij
- Duyvendak, J. W., Geschiere, P., & Tonkens, E. (Eds.). (2016). *The culturalization of citizenship: Belonging and polarization in a globalizing world*. London: Palgrave Macmillan.
- El-Enany, N. (2020). *(B)Ordering Britain: Law, Race and Empire*. Manchester: Manchester University Press.
- Ellemers, N., Spears, R., & Doosje, B. (2002). Self and social identity. *Annual review of psychology*, 53(1), 161-186.
- Hall, S. (1992). New Ethnicities, in A. Rattansi & J. Donald (Eds) *Race, Culture and Difference*. London: Sage.
- Hornsey, M. J. (2008): Social Identity Theory and Self-categorization Theory – A Historical Review, *Social and Personality Psychology Compass*, 2(1), 204-222.
- Kochenov, D. (2019). *Citizenship*. Boston: Mit Press.
- Marmer, E., & Sow, P. (2015). *Wie Rassismus aus Schulbüchern spricht*. Basel: Beltz Publishing
- Mesman, J., Van Veen, P.D., Van den Rozenberg, T., Zicha, L., Groeneveld, M.G. (2019). Etnische diversiteit en stereotypering in schoolboeken voor de brugklas. Report for GEU
- Petsko, C. D., Rosette, A. S., & Bodenhausen, G. V. (2022). Through the looking glass: A lens-based account of intersectional stereotyping. *Journal of personality and social psychology*, 123(4), 763-787.
- Pickering, M. (2018). Stereotypes, Prejudice, and Discrimination, in J. Michael Ryan (Ed) *Core Concepts in Sociology*, 316-217.
- Ramarajan, L. (2014). Past, present and future research on multiple identities: Toward an intrapersonal network approach. *Academy of Management Annals*, 8(1), 589-659.
- Ravishankar, R. A. (2020, October 22). *What's Wrong with Asking "Where Are You From?"*. Retrieved from: <https://hbr.org/2020/10/whats-wrong-with-asking-where-are-you-from>
- Shafak, E. (2020). *What It Means to Belong in Many Places at Once*. Retrieved from: <https://lithub.com/elif-shafak-on-what-it-means-to-belong-in-many-places-at-once/>
- Yuval-Davis, N. (2006). Belonging and the politics of belonging. *Patterns of Prejudice*, 40(3), 197-214.

↘ Linki i materiały dodatkowe

W języku angielskim

KSIAŻKI

Americanah autorstwa Chimamandy Ngozi Adichie (2013)

Delikatna opowieść o rasie i tożsamości. Licealni kochankowie Ifemulu i Obinze wyjeżdżają na Zachód, opuszczając rodzinną Nigerię. Spotykając się piętnaście lat później, na nowo rozpalają uczucia do siebie nawzajem i swojej ojczyzny.

[Americanah - Chimamanda Ngozi Adichie](#)

How to Stay Sane in an Age of Division autorstwa Elif Shafak (2020)
Inspirująca książka o historiach, które łączą ludzi w czasach rosnącej polaryzacji między grupami społecznymi.
<https://welcomecollection.org/books/X0PFqRAAAckAOXoQ>

Swing Time autorstwa Zadie Smith (2016)
Dwie młode dziewczyny spotykają się na zajęciach tanecznych w Londynie w 1982 roku. Obie pochodzą z mieszanych rodzin i dorastają w popularnej dzielnicy, a ich historie życiowe splatają się, gdy walczą o znalezienie własnej drogi przez młodą dorosłość.

PODCASTY

Before Me przez **Code Switch**

W tej 5-częściowej serii Lisa Phu zaczyna odkrywać historię swojej matki i dzieli się tym, czego się nauczyła.

spotify.com/episode/24c2NvhtnN04wZ2SgmsgCh?si=0b73d050243b4a1d

Mój własny tyran autorstwa Kriti Sarav

Opowieść o walce Kriti Sarav o zaakceptowanie jej indyjsko-amerykańskiej tożsamości. Ten podcast pokazuje, jak Kriti przezwyciężyła zinternalizowany rasizm i niepewność związaną z jej indyjskim dziedzictwem.

<https://on.soundcloud.com/WxUWo>

What's In a Name autorstwa Aarii Young (杨沁悦)

W tym podcaście Aria Young bada związek między imionami, tożsamością kulturową i przynależnością. Jako chińska imigrantka w USA została w wieku 16 lat poproszona o przyjęcie angielskiego imienia. Jakiś czas później ta zmiana chińskiego imienia na angielskie sprawiło, że poczuła się zdezorientowana i zagubiona. W tym podcaście Aria opowiada o swojej drodze do ponownego połączenia się ze swoim imieniem i tożsamością imigrantki.

<https://on.soundcloud.com/LatMM>

VIDEO MULTIMEDIALNE

Stereotypy Animacja postaci przez Fivestone

Trwający 1:30 minuty film edukacyjny na temat stereotypów i tożsamości.

<https://youtu.be/7Typ-FPwQU>

EDUKACYJNA SERIA WIDEO

I Am European: Young migrants share their stories przez Migration Matters (w języku angielskim z napisami w języku niemieckim)

„Jestem Europejczykiem” to 6-częściowa seria dla uczniów szkół średnich na temat migracji, tożsamości i przynależności. W tej serii zapytano 17 młodych ludzi w Europie, jak to jest być migrantem lub jak to jest być postrzeganym jako migrant, gdy w rzeczywistości jest się miejscowym. Migranci i osoby z historią migracyjną z Niemiec, Polski, Czech, Słowacji, Estonii i Finlandii dzielą się swoimi wzlotami i upadkami.

https://www.youtube.com/playlist?list=PL0i55_U4aP2KN5Yg7q4S6u6YUqaCw8tkW

W innych językach

PODCASTY

Collecting Voices przez Calypso3621

(Języki: francuski i dialekt z południowego Kamerunu)

Podcast dźwiękowy o poczuciu przynależności Jenifer Alexander i Santany Engoung Mariane Belindy w Tangerze (Maroko) i ich marzeniu o migracji do Europy. Pejzaże dźwiękowe przedstawione w podcaście odzwierciedlają ich osobistą interpretację życia w Tangerze i tego, co jest im znane.

<https://www.mixcloud.com/calypso3621/collecting-voices/>

De verschrikkelijk mooie migratie (en alles wat daarna kwam) by Gabriella Adèr

(Język: niderlandzki)

Seria podcastów na temat historii własnej rodziny, która przedstawia konsekwencje migracji z nowej perspektywy. Gabriella śledzi historię swojej rodziny od momentu jej migracji w 1969 roku z sycylijskiej górskiej wioski do dzielnicy portowej w Rotterdamie.

<https://open.spotify.com/show/6wefSqMyVFhwygixCybQ0d?si=70ca6f85ccaa4709>

Ich bin's Kila przez Rice and Shine

(Język: niemiecki)

Poznaj historię Kili, która w wieku 13 lat powiedziała swoim rodzicom, że nie jest chłopcem, lecz dziewczynką. W podcaście Kila dzieli się swoimi doświadczeniami związanymi ze zmianą tożsamości płciowej i zastanawia się nad swoim poczuciem przynależności do społeczności osób transpłciowych.

<https://open.spotify.com/episode/4cqBxAn30PWV0h2s2OdBtF?si=3k3t7s8LS3Wetwj3hZqBTQ>

Noi Siamo i Giovani autorstwa Giulia Cavaliere

(Język: włoski)

Pięciodcinkowa seria podcastów prowadzona przez dziennikarkę Giulie Cavaliere, odkrywająca historie młodych Włochów, od narodzin kategorii "nastolatek" w latach boomu gospodarczego, aż do dnia dzisiejszego.

<https://open.spotify.com/episode/4714akN1SLChbyjby4H8m?si=a3c75a4a6dd44b06>

KSIĄŻKI

Tschick autorstwa Wolfganga Herrndorfa (2011)

(Język: niemiecki)

Powieść młodzieżowa o niezwyklej przyjaźni między 14-letnim chłopcem z klasy średniej a Rosjaninem, późnym repatriantem z Berlina Wschodniego. Czytelnicy śledzą poszukiwania tożsamości bohaterów oraz to, jaką rolę w tym procesie odgrywają przyjaźń, miłość, seksualność i rodzina.

DOKUMENTY I FILMY

Amelia, Jean-Pierre Jeunet (2001)

(Język: francuski)

Ta komedia romantyczna opowiada o paryskim życiu Amélie i jej wielu tożsamościach oraz doświadczeniach. Relacje rodzinne, praca, zainteresowania, związki i dziwaczna, nieśmiała i kreatywna osobowość Amélie są przedstawione poetycko.

Caterina va in città autorstwa Paolo Virzi (2003)

(Język: włoski)

13-letnia Caterina wraz z ojcem, ambitnym nauczycielem, i nieśmiałą matką przeprowadza się z włoskiej wsi do Rzymu. Rok w liceum staje się czasem burzliwego odkrywania przez nią fascynującego i przerażającego świata rzymskiej "klasy wyższej", do której jej ojciec tak bardzo pragnie należeć.

Dunya en Desie autor: Dana Nechustan (2008)

(Język: niderlandzki)

Dunya i Desie to dwie 18-letnie najlepsze przyjaciółki z Amsterdamu Północnego. Kiedy rodzina Dunyi decyduje, że nadszedł czas, aby wyszła za mąż, zabierają ją do Maroka na spotkanie z potencjalnym mężem. Desi postanawia podążać za swoją najlepszą przyjaciółką i przekonać ją do powrotu do Holandii.

Mignonnes autorstwa Maïmouna Doucoure (2020)

(Język: francuski)

Ten francuski film o dojrzewaniu opowiada historię Amy, senegalsko-francuskiej dziewczyny wychowanej w tradycji muzułmańskiej, która zostaje rozdarta między tradycyjnymi wartościami muzułmańskimi a kulturą internetową, po wstąpieniu do twerkującej ekipy tanecznej. Kontrowersyjny plakat filmu został skrytykowany za promowanie seksualizacji dziewcząt i spowodował bojkot Netflixa.